

Vergaderjaar 2006–2007

31 061 B

Wijziging van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2007 te wijzigen.

Het in die begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikel wordt in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Wetsartikel 3 (verplichtingenbedrag bedoeld in artikel 5 van de Financiële-verhoudingswet)

Ingevolge artikel 5, eerste lid van de Financiële-verhoudingswet juncto artikel 6, vierde lid van de Invoeringswet Financiële-verhoudingswet, hebben de gemeenten gezamenlijk recht op het bedrag dat in de begroting als verplichting voor het totaal van de algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen is opgenomen. Een toelichting op het bedrag van € 13 688 974 000, dat is vermeld in wetsartikel 3 wordt gegeven in § 2.2 in de tekst die volgt na tabel B.3.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Th. B. Bijleveld-Schouten

De minister van Financiën,
W. J. Bos

Inhoudsopgave	blz.
1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	3
2.1 Overzicht uitgavenmutaties	3
2.2 Het beleidsartikel	5

A. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Bij de eerste suppletore begroting ligt de nadruk niet op de beleidsprioriteiten, zoals in de ontwerpbegroting 2007, maar op de mutaties ten opzichte van deze ontwerpbegroting. De terugkoppeling over het gevoerde beleid in relatie tot de beleidsprioriteiten, zal centraal staan in de financiële verantwoording over 2007.

De indeling van deze suppletore begroting is als volgt. Paragraaf 2.1 start met het beschrijven van de beleidsmutaties. Kort zal worden toegelicht wat de omvang en de reden van de uitgavenmutaties is. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 («het beleidsartikel»), ingegaan op de «budgettaire gevolgen van beleid». Deze paragraaf geeft inzicht in de integrale uitgaven die samenhangen met de hoofdbeleidsdoelstelling. Hierin worden de veranderingen op artikelonderdeel-niveau belicht.

2. HET BELEID

2.1 Overzicht uitgavenmutaties

In de onderstaande overzichtstabel wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste mutaties die zich in de periode vanaf de ontwerpbegroting 2007 tot en met de eerste suppletore begroting 2007 hebben voorgedaan in de uitgaven. De weergegeven mutaties (€ 336 953 000 in totaliteit) worden onder de tabel afzonderlijk toegelicht.

Tabel B1: Overzichtstabel suppletore uitgavenmutaties (x 1 000)

	Uitgaven
Stand ontwerpbegroting 2007	14 704 132
Mutaties eerste suppletore begroting:	
1) Uitkering behoedzaamheidsreserve/nacalculatie 2006	26 694
2) Structurele doorwerking nacalculatie accres 2006	- 182 045
3) Bestuurlijke correctie n.a.v. nacalculatie accres 2006	75 000
4) Bijstelling accres 2007	354 910
5) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2006	23 969
6) «Overloop 2006/2007 onderdeel «kosten Financiële-verhoudingswet»	1 000
7) A+O Fonds	+/- 114
8) Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle Abw (TSIOC) (integratie uitk.)	9 690
9) Opvoeden in de buurt (integratie uitk.)	12 900
10) Wmo negatieve bijstelling i.v.m. niet innen eigen bijdrage (integratie uitk.)	- 11 900
11) Wmo actualisatie overheveling middelen vanuit de Awbz (integratie uitk.)	76 400
12) Aanvullende middelen i.v.m. Provinciale Verkiezingen 2007 (integratie uitk.)	335
13) Amendement Verburg-Bussemaker (WSW-wachlijsten)	25 000
14) Doorschuiven uitname BTW-compensatiefonds 2006	- 75 000
Stand 1ste suppletore begroting 2007	15 041 085

Toelichting op de mutaties:

1) Uitkering behoedzaamheidsreserve 2006/nacalculatie accres 2006 (€ 26 694 000)

De fondsbeheerders streven een adequate omvang van het gemeentefonds na. Het belangrijkste instrument daarvoor is de normeringssystematiek. Onderdeel van deze systematiek is de nacalculatie gebaseerd op de realisatie van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Voor 2006 komt het nagecalculeerde accrespercentage van 2,95% (positief) overeen met een

accres van € 351 015 000. Ten tijde van de Voorjaarsnota 2006 werd op grond van de toen beschikbare gegevens een accres verwacht van € 533 060 000 (positief). Het negatieve verschil van € 182 045 000 is de omvang van de nacalculatie over het uitkeringsjaar 2006. Het resultaat van de nacalculatie wordt verrekend met de behoedzaamheidsreserve die in 2006 is ingehouden. Op grond hiervan is het uit te keren bedrag van de behoedzaamheidsreserve 2006 € 26 694 000 (€ 208 739 000 minus € 182 045 000). De feitelijke betaling vindt plaats in het uitkeringsjaar 2007.

2) Structurele doorwerking nacalculatie accres 2006 (€ – 182 045 000)
Zie de toelichting hierboven bij punt 1.

3) Bestuurlijke correctie n.a.v. nacalculatie accres 2006 (€ 75 000 000)
De uitname BTW-compensatiefonds van € 75 000 000 in 2006 uit het gemeentefonds wordt doorgeschoven naar 2007. Hiermee wordt voorkomen dat gemeenten over het jaar 2006 achteraf met een tekort worden geconfronteerd als gevolg van de uitname in 2006. Dit wordt kasmatig verwerkt bij Voorjaarsnota 2007 door de uitkering van de behoedzaamheidsreserve over 2006 met hetzelfde bedrag te verhogen. Het verplichtingenbedrag voor 2006 van het gemeentefonds is bij Slotwet 2006 verhoogd met € 75 000 000.

4) Bijstelling accres 2007 (€ 354 910 000)
Het accres 2007 is deel van de normeringsystematiek. Als gevolg van mutaties in de netto gecorrigeerde rijksuitgaven wordt het accres 2007 per saldo verhoogd met € 354 910 000. Dit bedrag is gebaseerd op een bijgesteld accrespercentage voor 2007 van 6,09%.

5) Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2006 (€ 23 969 000)
Bij Slotwet 2006 is vastgesteld hoe de in 2006 gerealiseerde uitbetalingen aan de gemeenten zich verhouden tot het bedrag dat in de Najaarsnota 2006 voor de uitbetalingen is geraamd. Daarbij is gebleken dat er lagere uitbetalingen zijn gedaan dan in de Najaarsnota werden verwacht. Het betreft een verschil van € 23 969 000. Omdat voor het gemeentefonds de verplichtingen leidend zijn, worden middelen die in enig jaar nog niet aan de gemeenten werden uitgekeerd, aan het volgende begrotingsjaar toegevoegd.

6) Overloop 2006/2007 onderdeel (€ 1 000 000)
In 2006 is het budget Kosten Financiële verhoudingswet niet geheel tot besteding gekomen. Daarvan wordt € 1 000 000 aan de begroting voor 2007 toegevoegd.

7) A+O-fonds (€ 114 000)
Het budget voor het A+O-fonds is voor het jaar 2007 vastgesteld op een bedrag van € 5 187 000. Ten opzichte van van de ontwerpbegroting betekent dit een verhoging van € 114 000. Het bedrag van € 114 000 wordt aan de algemene uitkering van het gemeentefonds onttrokken en overgeboekt naar het onderdeel Bijdrage aan het A+O-fonds.

8) Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle Abw (Tsioc) (€ 9 690 000)
De Tsioc Abw stamt uit de tijd van de Algemene bijstandswet (2003). Het vervolg op deze regeling zal moeten aansluiten bij het huidige beleidskader van de Wet werk en bijstand én specifiek binnen het handhavingprogramma van SZW. Vanaf 1 januari 2007 zullen de betrokken gemeenten de komende vier jaren, onder de subsidieregeling vastgestelde, kosten voor formatieplaatsen gefinancierd krijgen door middel van een integratie-uitkering van uit het gemeentefonds, zoals bedoeld in artikel 5

en 13 van de Financiële verhoudingswet. In 2009 zal een evaluatie van de effecten van deze stimulering plaatsvinden, mede op grond waarvan besloten wordt over de verdere noodzaak van stimulering na 2010.

9) Opvoeden in de buurt (€ 12 900 000)

Het vorig kabinet heeft middelen beschikbaar gesteld voor extra ondersteuning van risicogezinnen met jonge kinderen. Het gaat om een totaal bedrag van € 32 300 000 voor de periode van medio 2006 tot ultimo 2008. Daarna eindigt de regeling. De verdeling over de jaren is als volgt: voor 2006 € 6,5 mln., voor 2007 € 12,9 mln. en voor 2008 € 12,9 mln.

10) Wmo negatieve bijstelling ivm niet innen eigen bijdrage (€ – 11 900 000)

Van de reeds bij de ontwerpbegroting van VWS overgeboekte uitvoeringskosten voor de Wmo van € 67 000 000 wordt een bedrag van € 11 900 000 voor het innen van eigen bijdrage nog niet over de gemeenten verdeeld. Deze middelen worden via de begroting van VWS betaald aan het CAK voor centrale inning van de eigen bijdragen Wmo.

11) Wmo actualisatie overheveling middelen vanuit de Awbz (€ 76 400 000)

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wmo in werking getreden. Daarvoor is eerder ruim € 1 miljard vanuit de Awbz toegevoegd aan het gemeentefonds. Het voor huishoudelijke hulp beschikbare budget wordt met € 5 600 000 negatief bijgesteld. Voor indexatie over het jaar 2006 wordt een bedrag beschikbaar gesteld van € 41 000 000 en over het jaar 2007 een bedrag van € 41 000 000.

12) Aanvullende middelen i.v.m. de Provinciale verkiezingen (€ 335 000)

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft in het kader van de verkiezing van de leden van Provinciale Staten (7 maart 2007) overeenstemming met de Vereniging Nederlandse Gemeenten bereikt over een extra financiële vergoeding aan de gemeenten waar met potlood en papier gestemd moet worden. Een bedrag van € 335 000 wordt aan het gemeentefonds toegevoegd.

13) Amendement Verburg-Bussemaker (Wet sociale werkvoorziening (Wsw)-wachlijsten) (€ 25 000 000)

Met dit amendement wordt voor 2007 eenmalig € 25 000 000 aan het decentrale deel van het Wsw-macrobudget toegevoegd om de Wsw-wachlijsten aan te pakken in het kader van de implementatie van de modernisering van de Wsw. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2006–2007, 30 800 XV, nr. 67). Het kabinet stelt voor de betreffende € 25 000 000 toe te voegen aan het gemeentefonds. De kamer is hierover medio april jl. per brief geïnformeerd door de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

14) Doorschuiven uitname BTW-compensatiefonds 2006

Zie de toelichting hierboven bij punt 3.

2.2 Het beleidsartikel

In onderstaande tabel worden voor de verplichtingen, de uitgaven en de ontvangsten de budgettaire gevolgen van beleid van het gemeentefonds weergegeven. Hiermee worden de integrale uitgaven die samenhangen met de samengestelde beleidsdoelstelling (het nastreven van een adequate omvang van het gemeentefonds en het nastreven van een adequate verdeling van de middelen over de gemeenten) inzichtelijk gemaakt.

Tabel B2: Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2007 (1)	Mutaties 1ste suppletore begroting 2007 (2)	Stand 1ste suppletore begroting 2007 (3)=(1+2)	Mutatie 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011
Verplichtingen	14 912 871	211 290	15 124 161	274 355	261 455	261 455	251 765
Uitgaven:	14 704 132	336 953	15 041 085	274 355	261 455	261 455	251 765
<i>Apparaatsuitgaven</i>							
1. Kosten Financiële-verhoudingswet	2 091	1 000	3 091				
2. Kosten Waarderingskamer	1 158		1 158				
3. Budget A+O-fonds	5 073	114	5 187				
<i>Programma-uitgaven</i>							
1. Algemene uitkering c.a. en de aanvullende uitkeringen	13 347 714	248 749	13 241 552	172 865	172 865	172 865	172 865
2. Integratie-uitkeringen	1 348 097	87 090	1 435 187	101 490	88 590	88 590	78 900
Ontvangsten	14 704 132	336 953	15 041 085	274 355	261 455	261 455	251 765
<i>Apparaatsontvangsten</i>							
1. Terugontvangsten Waarderingskamer	PM						
<i>Programma-ontvangsten</i>							
1. Ontvangsten ex art. 4. Fvw	14 704 132	336 953	15 041 085	274 355	261 455	261 455	251 765

Toelichting*Mutaties 1ste suppletore begroting**Verplichtingen*

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de verplichtingen van het gemeentefonds voor het jaar 2007 met € 211 290 000 te verhogen en te brengen op € 15 124 161 000. De toelichting bij de mutaties die onderdeel vormen van het totaalbedrag van € 211 290 000 dat in deze tabel is vermeld is reeds gegeven in § 2.1.

Tabel B3: Verplichtingenbedrag gemeentefonds 2007 (x € 1 000)

Stand verplichtingenbedrag bij oorspronkelijk vastgestelde begroting 2007	14 912 871
Voorgestelde mutaties sinds oorspronkelijke vastgestelde begroting 2007:	
Bijstelling accres 2007	354 910
Overloop 2006/2007 onderdeel «kosten Financiële-verhoudingswet» A+O Fonds	1 000 +/- 114
Structurele doorwerking nacalculatie accres 2006	- 182 045
Tijdelijke stimuleringsregeling intensivering en controle Abw (TSIOC) (integratie uitk.)	9 690
Opvoeden in de buurt (integratie uitk.)	12 900
Wmo negatieve bijstelling ivm niet innen eigen bijdrage (integratie uitk.)	- 11 900
Wmo actualisatie overheveling middelen vanuit de Awbz (integratie uitk.)	76 400
Aanvullende middelen i.v.m. Provinciale Verkiezingen 2007	335
Amendement Verburg-Bussemaker (WSW-wachlijsten)	25 000
Doorschuiven uitname BTW-compensatiefonds 2006	- 75 000
Totaal mutaties:	211 290
Stand verplichtingenbedrag bij 1de suppletore begroting 2007	15 124 161
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten Financiële-verhoudingswet</i>	3 091
<i>Waarvan verplichtingenbedrag kosten waarderingskamer</i>	1 158
<i>Waarvan verplichtingenbedrag budget A+O-fonds</i>	5 187
<i>Waarvan verplichtingenbedrag algemene uitkering</i>	13 679 538
<i>Waarvan verplichtingenbedrag integratieuitkeringen</i>	1 435 187

Het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag voor de integratie-uitkeringen (zie voor het uitgavenbedrag tabel B.2) zijn voor het uitkeringsjaar 2007 aan elkaar gelijk. Het verplichtingenbedrag voor de algemene uitkeringen c.a., zoals opgenomen in artikel 3 van dit wetsvoorstel, is € 13 688 974 000. Dit bedrag is het verschil tussen het verplichtingenbedrag gemeentefonds van € 15 124 161 000 en de som van de verplichtingenbedragen die behoren bij de integratie-uitkeringen te weten € 1 435 187 000.

Uitgaven

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begroting van de uitgaven van het gemeentefonds voor het jaar 2007 met € 336 953 000 te verhogen en te brengen op € 15 041 085 000. Deze verhoging wordt hieronder in tabel B.4 toegelicht. De mutaties die plaatsvinden met betrekking tot de verplichtingen zijn ook van toepassing op de uitgaven. Er is echter nog een drietal mutaties, die wel effect hebben op het uitgavenbedrag 2007, maar niet op het verplichtingenbedrag 2007. Het gaat om de bestuurlijke correctie n.a.v. nacalculatie acres 2006 (€ 75 000 000), de uitkering behoedzaamheidsreserve nacalculatie 2006 (€ 26 694 000) en de wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2006 (€ 23 969 000).

Tabel B4: Uitgavenbedrag gemeentefonds 2007 (x € 1 000)

Stand uitgavenbedrag bij oorspronkelijk vastgestelde begroting 2007	14 704 132
Voorgestelde mutaties sinds oorspronkelijke vastgestelde begroting 2007:	
Saldo mutaties in de verplichtingen k=v (zie tabel B.3)	211 290
Bestuurlijke correctie n.a.v. nacalculatie acres 2006	75 000
Uitkering behoedzaamheidsreserve/nacalculatie 2006	26 694
Wijziging betalingsverloop algemene uitkering 2006	23 969
Totaal mutaties:	336 953
Stand uitgavenbedrag bij 1ste suppletore begroting 2007	15 041 085

Ontvangsten

Sinds de invoering van de Financiële-verhoudingswet zijn de uitgaven en de inkomsten op grond van artikel 4 van die wet over ieder uitkeringsjaar aan elkaar gelijk. Ten opzichte van de oorspronkelijke vastgestelde begroting van het gemeentefonds voor 2007 worden de ontvangsten, analoog aan de uitgaven, met € 336 953 000 verhoogd en gebracht op € 15 041 085 000.